

Вих. № 49/9
Від. 01.11.2022р.

**Міністерство юстиції
України**

Нотаріальна палата України (НПУ) звертається з надзвичайно гострих та проблемних питань для нотаріальної спільноти, що виникли у зв'язку із впровадженням в дослідну експлуатацію сервісу формування проектів нотаріальних документів з електронним ідентифікатором у складі Єдиної державної електронної системи е-нотаріату (далі - Система е-нотаріату), перелік яких затверджено наказом Міністерства юстиції України від 22.07.2022 № 3081/5.

Зважаючи, що Міністерство юстиції визначено держателем створюваної Системи е-нотаріат, НПУ просить надати офіційну відповідь на такі питання:

1. Із запровадженням накладення QR-кодів ускладнюється вчинення нотаріальних дій на виклику, поза робочим місцем нотаріуса. Яким чином можна спланувати вчинення нотаріальної дії на виклику щоб не вдаватися до додаткового виїзду.
2. Чи передбачено можливість внесення до е-системи заяви, виданої від імені кількох заявників, та, відповідно, з 2-ма та більше реєстровими номерами.
3. Просимо забезпечити технічну можливість сканування документів багатосторінкових великого об'єму одним документом.
4. Просимо надати офіційну відповідь, що на додатки до афідевіту (урочистої заяви для дії за кордоном) QR-код не накладається.
5. Просимо надати офіційну відповідь про те, чи відноситься е-система до єдиних та державних реєстрів у сфері Мін'юсту та чи є порушенням нотаріальної таємниці внесення до неї сканованих копій нотаріальних документів та інформації. Яку відповідальність несе держава, Мінюст, ДП НАІС у разі витоку даних з даної системи у випадку неуспішності експерименту.

6. Просимо надати офіційну відповідь, що формування нотаріального документа з QR-кодом та завантаження його електронного проекту до Системи е-нотаріату є законним до внесення змін в Закон України «Про нотаріат»; не порушує нотаріальну таємницю відповідно до вимог статті 8 цього Закону, норма якої не містить виключень для внесення нотаріусом інформації, а саме сервісу формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату, яка за своїм змістом не відноситься до єдиних та державних реєстрів.

Яким чином буде формуватися збереження та здійснюватися захист електронних копій нотаріальних документів до введення в дію Електронного нотаріального архіву, як це передбачено пунктом 3 постанови КМУ № 1444.

7. Просимо надати офіційну відповідь Мінюсту про те, що процедура накладення QR-коду не суперечить ст. 52 ЗУ «Про нотаріат», згідно якої: запис у Реєстрах для реєстрації нотаріальних дій після того, як нотаріус зробить посвідчувальний напис на документі або підпише документ, що ним видається. Зокрема про те, що ці дії вважаються виконаними одночасно.

8. Просимо надати офіційну відповідь Мін'юсту чи може бути підставою для відмови у вчиненні нотаріальної дії письмова заява особи, яка звертається за вчиненням нотаріальної дії, про те, що вона вимагає вчинити нотаріальну дію без накладення QR-коду?

9. Просимо надати офіційну відповідь про

-добровільність участі в дослідній експлуатації сервісу формування проектів нотаріальних документів з електронним ідентифікатором у складі Єдиної державної електронної системи е-нотаріату і особи, яка звертається за вчиненням нотаріальної дії;

-відсутність QR- кодів не впливає на легітимність нотаріального документа;

-пред'явлення цифрового зображення нотаріального документа не позбавляє необхідності пред'явити його оригінал.

10. Розглянути пропозицію, щоб спеціальні суб'єкти - нотаріуси, наприклад, мали змогу верифікувати документи без жодного погодження.

11. Як діяти, якщо відсутні відомості про РНОКПП представника?

12. Підпунктом 2 пункту 7 Правил (затв. Постановою КМУ від 1 липня 2022 р. № 745) передбачено, що для формування нотаріального документа з QR-кодом нотаріус завантажує електронний проект нотаріального документа та вносить до Системи е-нотаріату відомості про осіб, щодо яких вчинено нотаріальну дію:

прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), серія (за наявності) та/або номер паспорта - для фізичних осіб; найменування та код згідно з ЄДРПОУ - для юридичних осіб.

У випадку посвідчення довіреності, особою, щодо якої вчиняється нотаріальна дія є довіритель.

Довіритель для нотаріального посвідчення довіреності обов'язково пред'являє документ, який посвідчує особу, для окремих видів довіреності документ про РНОКПП.

Отже, нотаріуси отримують ці відомості з офіційних документів.

Представники за довіреністю не є особами, щодо яких вчиняється нотаріальна дія, а відповідно, нормативно така вимога не закріплена.

Щодо них відсутня вимога пред'являє документ, який посвідчує особу, РНОКПП, їх дані вносяться до довіреності зі слів або іншого виду інформації, наданої довірителем.

Відповідно їх наявність та достовірність нотаріус забезпечити не може, як і внесення до е-системи.

Виникає і значне практичне питання неможливості реалізації функціоналу підтвердження документа представником через Дію за довіреностями, виданими на кількох представників, представників без РНОКПП, а також неможливості підтвердження документу іншим представником, відмінним від того, який представляє довіреність для реалізації.

Вказане питання аналогічне заповітами. Особа, якій заповідається майно не може вноситись у такому випадку категорично.

Вказане питання аналогічне заявами. Особи, ППП яких згадуються в тексті заяв не є такими, щодо яких вчиняються нотаріальні дії, і не можуть бути учасниками процедури підтвердження документа.

Правилами передбачена правова та безпечна категорія осіб, які мають право на участь у підтвердженні документів, виданих ними ж.

Просимо надати обгрунтовану правову позицію щодо наявності правових підстав внесення відомостей про представників до е-системи, осіб, яким заповідається майно, осіб, про яких є відомості у текстах заяв (осіб, які не мають статусу осіб, щодо яких вчиняється нотаріальна дія).

Вказана відповідь є принциповою та терміновою для можливості початку реалізації експерименту.

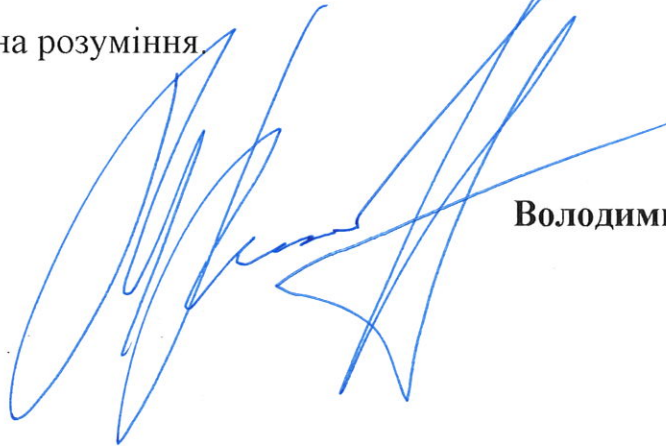
Вказані відповіді узагальнені з питань, що надійшли від нотаріусів України та необхідні для належної роботи над запровадженням е-нотаріату.

Враховуючи ситуацію, яка на сьогодні склалася в країні через екстрені, планові та аварійні відключення електроенергії, нотаріуси фактично позбавлені технічної можливості повноцінно брати участь в реалізації експериментального проекту і належним чином виконувати процедуру формування та здійснення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором у складі Системи е-нотаріату.

НПУ своїм листом від 31.10.2022 № 49/2 зверталася до Міністерства юстиції про невідкладне відтермінування початку функціонування програмного забезпечення, яке забезпечує доступ нотаріусів до Єдиної державної електронної системи е-нотаріату та впровадження сервісу формування нотаріальних документів з QR -кодом в цій системі до покращення ситуації в країні, в тому числі стабілізації та відновлення безперебійного електропостачання в державі.

Сподіваємося на розуміння.

Президент НПУ

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and lines, positioned between the text 'Президент НПУ' and 'Володимир Марченко'.

Володимир Марченко